

Datum: 29.04.2026.

Broj: 02-06-1059

BEZ REFORMI BIH OSTAJE BEZ MILIJARDU MARAKA IZ PLANA RASTA DO KRAJA GODINE. MARTA KOS: NEMA PRODUŽENJA OVOG ROKA

Sarajevo, 29. april 2026. godine – Bosna i Hercegovina se suočava sa rizikom trajnog gubitka 373,9 od ukupno 976,6 miliona evra koje su joj na raspolaganju kroz Plan rasta za Zapadni Balkan, ukoliko do kraja godine ne provede reforme iz oblasti jačanja vladavine prava, integriteta pravosuđa, sprečavanja sukoba interesa i zaštite zviždača, na koje se obavezala u sklopu Reformske agende.

Dok iz EU stižu upozorenja da se rokovi neće više produžavati, BiH je već sankcionisana sa umanjnjem dostupnih sredstava za 10% zbog kašnjenja, čime će 108 miliona evra, umjesto u razvoj i infrastrukturne projekte u BiH biti investirano negdje drugo a dalje odugovlačenje ne znači samo gubitak skoro milijardu maraka, već dodatno urušavanje kredibiliteta na evropskom putu.

„Još prošle sedmice uputila sam pismo vlastima, upozoravajući da Bosna i Hercegovina rizikuje gubitak stotina miliona eura ako se potrebne reforme ne provedu do decembra 2026. godine“ naglasila je Marta Kos, Evropska povjerenica za proširenje u [video poruci](#) na otvaranju Prvog **Konsultacijskog foruma o provedbi Reformske agende u BiH** (CONFRA BiH), koji je danas u Sarajevu organizovao Transparency International u Bosni i Hercegovini (TI BiH).

Ona je dodala da **produženja ovog roka neće biti** uz upozorenje da bi *„gotovo 50 posto sredstava (977 miliona konvertibilnih maraka) moglo bi biti izgubljeno“* te je podsjetila da su zemlje regiona **pokrenule nužne reforme** u upravljanju, javnoj upravi, privatnom sektoru, energetici, ljudskom kapitalu i vladavini prava, nakon čega su uslijedila obećana sredstva.

Za razliku od njih, Bosna i Hercegovina, gdje je javni fokus predugo bio na iznosu dostupnih sredstava, a ne na obavezama koje se moraju ispuniti, još uvijek nije potpisala i ratifikovala sporazum o pristupanju Instrumentu za reforme i rast i sporazum o zajmu, koji su preduslov za korištenje **976,6 miliona eura**.

Međutim, nepostupanje također nosi svoju cijenu. Naime, u odsustvu reformi, Bosna i Hercegovina rizikuje da izgubi 373 miliona eura iz sredstava dodijeljenih u okviru Plana rasta, pored dodatnih 108 miliona eura koje je izgubila prošle godine.

„Reforme predviđene Reformskom agendom predstavljaju obrazac za ekonomsku transformaciju ove zemlje – transformaciju koja će joj pomoći da iskoristi svoj značajan ekonomski potencijal. Ova zemlja ima kvalifikovano stanovništvo, bogatu industrijsku tradiciju i geografski je smještena u srcu Evrope, u blizini

jedinstvenog tržišta Evropske unije." Izjavio je Luidi Soreca, šef Delegacije EU u Bosni i Hercegovini, dodavši da se ove prednosti se ne koriste u dovoljnoj mjeri.

„Obrazovni sistem zahtijeva hitnu reformu. Veliki dio industrije u Bosni i Hercegovini oslanja se na zastarjele tehnologije i potrebno ga je modernizirati, uključujući i iskorištavanje mogućnosti koje nudi tranzicija ka čistoj energiji. Iako je Bosna i Hercegovina geografski blizu jedinstvenog tržišta Evropske unije, i dalje postoje prepreke za pristup tom tržištu. Reforme iz Reformske agende pomažu u uklanjanju tih prepreka i približavaju ovu zemlju ostvarivanju koristi od članstva u Evropskoj uniji“ dodao je Soreca.

Učesnici Forma naglasili su da navedena sredstva iz Plana rasta **nisu nagrada** za deklarativnu opredijeljenost evropskom putu, već podrška državama koje pokažu političku volju, kapacitete i **odgovornost da provedu reforme**. Zbog toga BiH mora imenovati nacionalnog koordinatora, uspostaviti sekretarijat, odbor za praćenje i kontaktne tačke za svaki reformski korak, kako bi se jasno znalo ko je odgovoran za provedbu, praćenje i izvještavanje.

Pored toga, naglašeno je, proces provedbe mora biti otvoreniji prema javnosti što znači da vlasti moraju da objave Reformsku agendu na službenim jezicima BiH zajedno sa listom infrastrukturnih projekata koji bi se finansirali iz Plana rasta, kako bi građani znali šta je država obećala i gdje planira usmjeriti dostupna sredstva.

„Plan rasta je test odgovornosti institucija, a ne samo finansijska prilika. Ako vlasti u BiH nisu spremne provesti reforme koje su same preuzele, onda problem nije samo u izgubljenim sredstvima, već u poruci koju politički predstavnici šalju EU i građanima. Odnos prema Planu rasta danas pokazuje stvarni odnos prema evropskom putu BiH“, izjavila je Ivana Korajlić, izvršna direktorica TI BiH.

TI BiH upozorava da se pri uspostavljanju institucionalnog okvira moraju iskoristiti naučene lekcije iz decenije postojanja **nefunkcionalnog mehanizma koordinacije**. Kroz novi sistem je neophodno definisati jasne odgovornosti, rokove i mehanizme za prevazilaženje blokada, kako se provedba Reformske agende ne bi pretvorila u još jedan zarobljen proces.

U rad odbora za praćenje potrebno je uključiti civilno društvo i druge relevantne aktere kroz transparentan proces i jasne kriterije, zasnovane **na ekspertizi**, iskustvu i dokazanim rezultatima. Samo tako proces praćenja i izvještavanja može biti kvalitetniji, otvoreniji i usmjeren na stvarne rezultate.

Nastavak kašnjenja i političkih blokada ne znači samo gubitak dostupnih sredstava. On direktno šteti kredibilitetu BiH pred Evropskom unijom i državama članicama, te smanjuje šanse da zemlja u skorijem periodu napravi ozbiljan iskorak ka otvaranju pregovora. Zato TI BiH poziva vlasti da proces provedbe Reformske agende **otvore prema civilnom društvu** i da CONFRA BiH koriste kao prostor za redovan dijalog, praćenje napretka i razmatranje prepreka u ispunjavanju preuzetih obaveza.